

Hensynet til rigsfællesskabet og særlige bestemmelser i grundloven indebærer, at nogle få områder ikke vil kunne overtages. Der er tale om statsforfatningen, statsborgerskab, udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitik, Højesteret samt valuta- og pengepolitik.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at den færøske selvstyreordning, der blev gennemført i 2005, bygger på den samme forfatningsretlige vurdering.

Det andet emne, jeg vil fremhæve, er de fremtidige økonomiske relationer mellem Danmark og Grønland. De betyder efter kommissionens forslag, at statens tilskud til Grønland bliver fastfrosset på det nuværende niveau på 3,2 mia. kr. årligt – realt; at indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland tilfalder selvstyret, idet statens tilskud reduceres med et beløb, der svarer til halvdelen af disse indtægter, bortset fra de første 75 mio. kr. årligt, der tilfalder selvstyret.

Ud over det er det kommissionens anbefaling, at statens tilskud bortfalder helt for fremtiden, efter at selvstyret første gang måtte få så store råstofindtægter, at statens tilskud bliver reduceret til nul kroner, også selv om råstofindtægterne så efterfølgende skulle falde igen. Når statens tilskud måtte blive reduceret til nul kroner, foreslår kommissionen endvidere, at der bliver indledt forhandlinger mellem regeringen og landsstyret om de fremtidige økonomiske relationer mellem Grønland og Danmark. I sådanne forhandlinger indgår bl.a. spørgsmålet om fordelingen af råstofindtægterne og om genoptagelse af statens tilskud til Grønland. Hvis der ikke bliver indgået nogen aftale om andet, så vil statens tilskud herefter være bortfaldet, og hver part beholder sine skatteindtægter fra råstofaktiviteter i Grønland, herunder selvstyret sine eventuelle koncessionsafgifter.

Om råstofområdet vil jeg gerne fremhæve, at kommissionen foreslår, at råstofområdet kan overtages efter de samme principper som andre sagsområder. Hvis råstofområdet bliver overtaget, så er det selvstyret, der får det lovgivende og administrative ansvar på området. Grønland får ret til at råde over råstofferne i undergrunden, ret til at oppebære indtægterne fra disse råstoffer og skal så i øvrigt selv afholde udgifterne på området. Men det er vigtigt at understrege, at overtagelse af højhedsretten over Grønland er knyttet til det tidspunkt, hvor Grønland måtte beslutte at blive selvstændigt. På disse punkter svarer forslaget til den færøske ordning.

Kommissionen foreslår så i øvrigt, at danske og grønlandske institutioner på råstofområdet i

hvert fald i en årrække fortsat samarbejder og dermed sikrer videre efterforskning på området.

For det tredje vil jeg nævne kommissionens forslag til nye regler for samarbejdet mellem Grønland og Danmark vedrørende regeringens lovgivningsinitiativer. Disse forslag til regler vil indebære en udvidet inddragelse af de grønlandske myndigheder. Kommissionen foreslår, at regeringens forslag til love, der omfatter eller vil kunne sættes i kraft for Grønland, skal fremsendes til selvstyret til udtalelse inden fremsættelsen i Folketinget, og at regeringen skal afvente selvstyrets udtalelse, hvis forslaget indeholder bestemmelser, der udelukkende gælder for Grønland eller har særlig betydning for Grønland.

Endelig er det fjerde emne, jeg vil nævne, muligheden for Grønlands selvstændighed på sigt. Kommissionens forslag til en bestemmelse om Grønlands adgang til selvstændighed betyder, at hvis det grønlandske folk træffer beslutning om Grønlands selvstændighed, bliver der indledt forhandlinger mellem regeringen og landsstyret med henblik på at gennemføre en sådan selvstændighed.

En aftale skal indgås med samtykke fra Landstinget og skal godkendes ved en folkeafstemning i Grønland, og så skal Folketinget også give sit samtykke.

Forslaget respekterer altså grundlovens bestemmelse om Folketingets kompetence til at beslutte indskrænkninger af riget.

Herudover har kommissionen udarbejdet udkast til lovforslag om personalemæssige forhold og ændringsforslag til eksisterende lovgivning i tilknytning til indførelsen af selvstyre.

Om den videre behandling af kommissionens betænkning efter debatten i dag kan jeg oplyse, at landsstyreformanden og jeg vil drøfte kommissionens lovudkast. Efter disse forhandlinger sender regeringen lovudkastene i høring hos hjemmestyret i henhold til proceduren i hjemmestyreloven.

Jeg kan oplyse, at landsstyret har besluttet, at behandlingen i Grønland vil omfatte en vejledende folkeafstemning den 25. november 2008 om indførelse af selvstyre i Grønland, og at landsstyrets forventning er, at Grønlands Landstings godkendelse af lovudkastene vil ske i januar 2009.

Regeringen forventer herefter at kunne fremsætte lovforslagene i Folketinget i februar 2009 med henblik på ikrafttræden den 21. juni 2009,